

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne... 2020,

kterým se mění zákon č. 276/2003 Sb., o Antarktidě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 276/2003 Sb., o Antarktidě a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 183/2017 Sb. a zákona č. .../2020 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 se slovo „mezinárodních“ nahrazuje slovem „mezinárodněprávních“.
2. V § 2 se na konci písmene g) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena h) až j), která znějí:

„h) provozovatelem fyzická nebo právnická osoba, která organizuje činnosti, jež mají být prováděny v Antarktidě,

i) ekologickou havárií událost, která má za následek nebo v jejímž důsledku bezprostředně hrozí významný a škodlivý dopad na životní prostředí Antarktidy,

j) nápravným opatřením přiměřené opatření přijaté po nastalé ekologické havárii za účelem předejití, zastavení nebo minimalizace dopadu této havárie, včetně určení rozsahu této havárie a jejího dopadu.“

3. V § 3 odst. 1 se slovo „mezinárodními“ nahrazuje slovem „mezinárodněprávními“.

4. V § 3 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Provozovatel nesmí organizovat vystupování osob na pevninu v Antarktidě z plavidel přepravujících více než 500 cestujících. V případě plavidel přepravujících nejvíce 500 cestujících provozovatel zajistí, aby v místě přistání nebylo v žádném okamžiku více než jedno plavidlo přepravující cestující, omezí počet cestujících na břehu v každém okamžiku na nejvíce 100 osob a zajistí, aby byl zachován poměr 1 průvodce na 20 cestujících.“

5. § 6 a 7 se včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 10 až 14 a odkazů na ně zrušují.

6. § 8 včetně nadpisu zní:

„§ 8

Povolení

(1) Česká osoba může vstoupit do Antarktidy nebo provádět činnosti v Antarktidě pouze na základě povolení Ministerstva životního prostředí (dále jen „ministerstvo“). Povolení se

nevyžaduje pro činnosti, které již byly české osobě povoleny některou jinou smluvní stranou Smlouvy.

(2) Ministerstvo povolení nevydává, pokud

a) česká osoba nesplnila podmínky stanovené tímto zákonem,

b) činnost plánovaná českou osobou by byla v rozporu se základními zásadami ochrany životního prostředí Antarktidy stanovenými v čl. 3 Protokolu, nebo

c) česká osoba, která žádá o vydání povolení, závažným způsobem porušila povinnosti nebo zákazy stanovené tímto zákonem nebo rozhodnutím vydaným na jeho základě v období posledních 10 let přede dnem podání žádosti.

(3) Povolení k zasahování do populací nebo stanovišť geograficky původních rostlin a živočichů v Antarktidě lze vydat pouze k

a) opatření vzorků pro vědecké účely,

b) opatření vzorků pro muzea, herbária a botanické zahrady nebo pro jiné vzdělávací instituce,

c) opatření vzorků pro zoologické zahrady, avšak pokud jde o geograficky původní savce nebo ptáky pouze v případě, že tyto vzorky nelze získat z jinde existujících sbírek v zajetí nebo že existuje závažný požadavek na uchování,

d) odstranění nevyhnutelných následků vědeckých činností, nebo

e) přípravě stavby a provozu vědeckých podpůrných zařízení.

(4) Povolení pro odběr zvláště chráněných antarktických druhů ministerstvo nevydává, pokud odběr není nutný pro závažný vědecký účel, ohrozil by přežití nebo obnovení těchto druhů nebo místní populace nebo bylo-li by při odběru použito smrtící techniky, ačkoliv by takový postup nebyl nezbytný. Seznam zvláště chráněných antarktických druhů stanoví prováděcí právní předpis.

(5) Povolení k dovozu geograficky nepůvodních druhů rostlin, živočichů a mikroorganismů lze vydat pouze k dovozu kultivovaných rostlin a jejich rozmnožovacích propagulí pro kontrolované použití a druhů živých organismů pro kontrolované experimentální použití.

(6) Povolení vydává ministerstvo po projednání s Ministerstvem zahraničních věcí.

(7) Ministerstvo rozhodne o žádosti o povolení do 60 dnů ode dne jejího doručení.“.

7. V § 9 odst. 2 písmeno e) zní:

„e) označení místa, kde budou činnosti v Antarktidě prováděny, místa pro doručování písemností a funkční kontaktní spojení v Antarktidě,“.

8. V § 9 odst. 2 písm. f) se slova „podle § 8 odst. 1 písm. e)“ nahrazují slovy „ke vstupu na zvláště chráněné antarktické území“.

9. V § 9 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena h) a i), která znějí:

„h) pohotovostní plán podle § 23b, včetně informací o opatřeních k zajištění ochrany zdraví a

bezpečnosti, o opatřeních k pátracím a záchranným operacím a k zajištění lékařské péče a evakuace, jakož i písemný souhlas jiné osoby, pokud na ní bude provedení plánu závislé, a

i) plán nakládání s odpady pro každé stálé stanoviště, pro polní tábory obecně a pro každé plavidlo, s výjimkou malých člunů, které jsou částí provozů stálých stanovišť nebo plavidel, a se zřetelem k existujícím plánům pro nakládání s odpady na námořních plavidlech; náležitosti plánu nakládání s odpady a požadavky na jeho naplňování stanoví prováděcí právní předpis.“.

10. V § 9 odst. 3 písmeno d) zní:

„d) dokladem o uzavření pojistné smlouvy nebo dokladem o vytvoření dostatečné finanční rezervy, která zaručí náhradu nákladů na případné záchranné operace, lékařskou péči a evakuaci v Antarktidě, na odstranění škod na životním prostředí Antarktidy nebo nákladů na nápravná opatření vyplývající z odpovědnosti za ekologické havárie,“.

11. V § 10 odst. 2 se za slova „vydáno na základě“ vkládají slova „zjišťovacího řízení (§ 14),“ a na konci textu odstavce se doplňují slova „a závěrečnou zprávu o pobytu, která obsahuje časový a věcný průběh a popis všech realizovaných činností a dosažených výsledků a cílů“.

12. V § 10 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Povolení k zasahování do populací nebo stanovišť geograficky původních rostlin a živočichů v Antarktidě nebo k odběru zvláště chráněných antarktických druhů rostlin a živočichů obsahuje podmínky, které zajistí, že

a) nebude odebráno více místních savců, ptáků, bezobratlých nebo rostlin, než je nezbytně nutné pro účely uvedené v § 8 odst. 3,

b) budou usmrceny jen malé počty místních savců nebo ptáků a v žádném případě nebude usmrceno více savců nebo ptáků z místních populací, než může ve spojení s jinými povolenými odběry obvykle nahradit přirozená reprodukce v následující sezoně, a

c) zachová se rozmanitost druhů, jakož i stanovišť, které jsou podstatné pro jejich existenci, a rovnováha ekosystémů v Antarktidě a ekosystémů závislých a přidružených.

(4) V povolení k dovozu geograficky nepůvodních druhů rostlin, živočichů a mikroorganismů musí být upřesněny druhy, počet druhů, popřípadě věk a pohlaví jedinců druhu, které mají být vysazovány, spolu se zdůvodněním vysazování a uvedením preventivních opatření, která je třeba přijmout k zabránění úniku nebo styku s faunou nebo flórou v Antarktidě.“.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 5 a 6.

13. V § 10 odst. 5 se slova „nebo do jazyka francouzského“ zrušují.

14. V § 10 se odstavec 6 zrušuje.

15. V § 11 odst. 1 se věta druhá nahrazuje větou „Ministerstvo může z vlastního podnětu změnit nebo zrušit pravomocné povolení, pokud zjistí, že jím povolená činnost vede k vlivům na životní prostředí Antarktidy, které jsou neslučitelné se zásadami stanovenými v čl. 3 Protokolu, nebo hrozí, že povolená činnost povede k takovým vlivům.“.

16. V § 11 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 2 a 3.

17. V § 11 odst. 2 větě první se za slova „jsou povinny“ vkládají slova „okamžitě zanechat činnosti vykonávané na základě zrušeného povolení a“.

18. V § 11 odst. 2 se věta druhá zrušuje.

19. V § 11 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) České osoby jsou povinny mít u sebe během pobytu v Antarktidě originál nebo kopii povolení vydaného ministerstvem a jeho úřední překlad do angličtiny nebo originál nebo kopii povolení vydaného jiným státem.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

20. § 12 včetně poznámky pod čarou č. 27 zní:

„§ 12

(1) Ministerstvo informuje Ministerstvo zahraničních věcí o jím vydaném povolení podle § 8, a to do 30 dnů od jeho vydání.

(2) Povolení podle § 8 nenahrazuje povolení nebo jiné oprávnění k činnostem vyžadované jinými právními předpisy²⁷⁾.

---

²⁷⁾ Například zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění pozdějších předpisů.“.

21. § 13 včetně nadpisu zní:

„§ 13

Předmět posuzování vlivů

Předmětem posuzování vlivů na životní prostředí v Antarktidě jsou všechny činnosti povolované podle § 8, včetně změn těchto činností.“.

22. V § 18 se odstavce 4 až 6 zrušují.

23. § 19 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 28 zní:

„§ 19

Dovoz nepůvodních druhů živočichů, rostlin a mikroorganismů do Antarktidy

(1) Zakazuje se dovoz geograficky nepůvodních druhů rostlin, živočichů a mikroorganismů do Antarktidy, s výjimkou dovozu na základě povolení. V případě nepovoleného dovozu geograficky nepůvodních druhů jsou české osoby povinny je odstranit, s výjimkou případů, kdy by tím vznikl větší nepříznivý dopad na životní prostředí.

(2) Zákaz podle odstavce 1 se nevztahuje na dovoz potravin²⁸⁾, za předpokladu, že nejsou za tímto účelem dovážena do Antarktidy živá zvířata. Dovážena vykuchaná drůbež jako potravina musí být opatřena certifikátem, že není postižena Newcastleskou nemocí, tuberkulózou nebo infekcemi způsobenými kvasinkami.

(3) Zakazuje se přivádět psy na pevninu, ledovcové šelfy nebo ledovce na moři v Antarktidě.

(4) Dovoz nesterilní půdy do Antarktidy je zakázán.

---

²⁸⁾ § 2 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“

Poznámka pod čarou č. 17 se zrušuje.

24. V § 20 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje slovem „, a“ a doplňuje se písmeno g), které zní:

„g) dodržovat plán nakládání s odpady zpracovaný podle § 9 odst. 2 písm. i).“

25. V § 21 se slova „, nesterilní půdy“ a slova „podle tohoto zákona (§ 8 odst. 1 písm. i)“ zrušují.

26. § 23 včetně nadpisu zní:

„§ 23

Odstraňování odpadu do moře

(1) V oblasti Antarktidy je zakázáno odstraňovat do moře umělé hmoty, včetně syntetických lan, syntetických rybářských sítí a syntetických pytlů na odpadky.

(2) V oblasti Antarktidy je zakázáno odstraňovat do moře odpady, včetně papírových výrobků, textilií, skla, kovu, lahví, hliněného nebo porcelánového nádobí, popela ze spalování, odpadního řeziva a potahových nebo obalových materiálů.

(3) Do moře je v oblasti Antarktidy možné odstraňovat potravinové odpady ve vzdálenosti více než 12 námořních mil od nejbližší země nebo ledového příkrovu, pokud prošly drtičem nebo mlýnem a jsou tak jemně rozdrčeny nebo rozemlety, že mohou projít sítím s otvory nejvýše 25 mm velkými.“

27. Za část sedmou se vkládá nová část osmá, která včetně nadpisu zní:

„ČÁST OSMÁ

ODPOVĚDNOST ZA EKOLOGICKÉ HAVÁRIE

§ 23a

České osoby jsou povinny přijmout preventivní opatření, aby se snížilo riziko ekologických havárií a jejich potenciálních nepříznivých dopadů.

§ 23b

Provozovatel je povinen před zahájením činnosti v Antarktidě vypracovat pohotovostní plán obsahující nápravná opatření pro případ nehod s možným nepříznivým dopadem na životní prostředí Antarktidy nebo závislé a přidružené ekosystémy. Pohotovostní plán musí být

aktuální po celou dobu provádění činnosti v Antarktidě. Náležitosti pohotovostního plánu včetně návrhů nápravných opatření stanoví prováděcí právní předpis.

§ 23c

(1) V případě vzniku ekologické havárie jsou provozovatel nebo české osoby povinni okamžitě a účinně zasáhnout proti ekologické havárii způsobené jejich činností.

(2) Provozovatel nebo české osoby jsou povinni bezodkladně informovat ministerstvo o ekologické havárii způsobené jejich činností.

§ 23d

Pokud by se ukázalo, že činnost povolená podle zákona způsobuje nebo hrozí způsobit nepředvídanou škodu na životním prostředí Antarktidy, musí být tato činnost okamžitě ukončena.

§ 23e

Provozovatel, který nepřijme okamžité a účinné nápravné opatření proti ekologické havárii způsobené jeho činností, je povinen uhradit náklady na nápravné opatření smluvní straně Smlouvy, která je přijala. Náhrada musí pokrýt náklady na přijaté nápravné opatření.

§ 23f

Pokud nebyla splněna povinnost podle § 23c odst. 1 a žádnou smluvní stranou Smlouvy nebylo přijato nápravné opatření, provozovatel je povinen uhradit náklady na nápravné opatření ministerstvu. Tato náhrada bude zaplacena do fondu spravovaného sekretariátem Smlouvy o Antarktidě. Náhrada musí odpovídat účelně vynaloženým nákladům na nápravné opatření, které mělo být přijato.

§ 23g

(1) Provozovatel není odpovědný podle § 23e a 23f, pokud prokáže, že ekologická havárie byla způsobena

- a) jednáním nezbytným k ochraně lidského života nebo bezpečnosti,
- b) událostí, která v podmínkách Antarktidy představuje přírodní katastrofu výjimečného charakteru, která nemohla být rozumně předpokládána, a to za předpokladu, že byla přijata veškerá rozumná preventivní opatření, jejichž cílem bylo snížit riziko ekologických havárií a jejich potenciální nepříznivý dopad,
- c) teroristickým činem,
- d) aktem válečného jednání proti činnostem provozovatele, nebo
- e) opatřením povoleným smluvní stranou Smlouvy k nápravě ekologické havárie způsobené činností jiného provozovatele, který nepřijal nápravné opatření podle § 23c odst. 1.

(2) Pokud byla ekologická havárie způsobena činnostmi dvou nebo více provozovatelů, mají společnou a nerozdílnou odpovědnost. Pokud provozovatel prokáže, že pouze část ekologické havárie je způsobena jeho činností, je odpovědný pouze za tuto část.

§ 23h

(1) Byla-li ekologická havárie způsobena událostí související s provozem plavidla, je odpovědnost provozovatele omezena částkou 1 000 000 zvláštních práv čerpání definovaných Mezinárodním měnovým fondem (dále jen „zvláštní právo čerpání“) pro plavidlo s tonáží nepřesahující 2000 tun. V případě plavidel s tonáží vyšší než 2000 tun se k částce podle věty

první za každou tunu od 2 001 do 30 000 tun přičítá 400 zvláštních práv čerpání, za každou tunu od 30 001 do 70 000 tun 300 zvláštních práv čerpání a za každou tunu vyšší než 70 000 tun 200 zvláštních práv čerpání. V ostatních případech je odpovědnost provozovatele omezena částkou 3 000 000 zvláštních práv čerpání.

(2) Odpovědnost není omezena, pokud se prokáže, že k ekologické havárii došlo v důsledku jednání provozovatele spáchaného úmyslně nebo z hrubé nedbalosti.

(3) Provozovatel je povinen zabezpečit a po dobu činnosti v Antarktidě udržovat finanční zajištění na krytí odpovědnosti podle § 23e a 23f, a to až do výše použitelných limitů stanovených podle odstavce 1.

§ 23i

Právo smluvní strany Smlouvy na náhradu ze strany provozovatele podle § 23e zaniká, pokud dotčená smluvní strana Smlouvy nepodala žalobu u příslušného národního soudu provozovatele do 3 let od zahájení provádění nápravného opatření nebo do 3 let ode dne, kdy se smluvní strana Smlouvy, která podala žalobu, dozvěděla nebo měla rozumnou možnost dozvědět se o totožnosti provozovatele, podle toho, co nastane později. Právo na náhradu zaniká, pokud žaloba nebyla podána do 15 let ode dne zahájení nápravného opatření.“

Dosavadní části osmá až třináctá se označují jako části devátá až čtrnáctá.

28. V § 24 písm. a) se slova „přijímá ohlášení podle tohoto zákona (§ 6) a“ zrušují.

29. V § 24 písm. b) se slova „přijatých ohlášení“ nahrazují slovem „žádostí“.

30. V § 24 písm. c) se slova „přijatých ohlášeních a“ zrušují.

31. V § 24 písmena g) a h) znějí:

g) koordinuje činnosti českých osob v Antarktidě a podílí se na přípravě výzkumných činností v Antarktidě ve spolupráci s příslušnými institucemi Akademie věd České republiky, veřejných výzkumných institucí, výzkumných organizací a veřejných vysokých škol a v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a s Ministerstvem zahraničních věcí,

h) v případech, kdy není dána působnost Ministerstva zahraničních věcí, poskytuje v souladu s příslušnými mezinárodními smlouvami informace jejich smluvním stranám nebo Výboru.“

32. V § 24 se na konci písmene h) tečka nahrazuje slovem „a“ a doplňuje se písmeno i), které zní:

„i) poskytuje Ministerstvu zahraničních věcí nezbytnou součinnost za účelem poskytování informací podle § 25 písm. b).“

33. V § 25 písmeno b) zní:

„b) v souladu se Smlouvou a Protokolem a jinými mezinárodněprávními závazky poskytuje informace ostatním smluvním stranám, Poradnímu shromáždění a příslušným mezinárodním organizacím.“

34. V nadpisu části desáté se slova „**SPRÁVNÍ TRESTY**“ nahrazují slovem „**PŘESTUPKY**“.

35. V § 26 odst. 1 větě druhé se slova „v pracovněprávním vztahu k České republice zastoupené ministerstvem“ nahrazují slovy „zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v ministerstvu nebo Ministerstvu zahraničních věcí“.

36. V § 26 se na konci odstavce 4 doplňuje věta „Vzor zvláštního průkazu stanoví prováděcí právní předpis.“.

37. V § 27 odstavec 1 zní:

„(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) poruší zákaz podle § 3 odst. 3,

b) poruší zákaz nebo některou z povinností podle § 3 odst. 5,

c) vstoupí do Antarktidy a pobývá zde bez povolení podle § 8 nebo nedodržuje podmínky stanovené v tomto povolení,

d) uvede v žádosti o povolení podle § 8 nepravdivé nebo zkreslené údaje,

e) v rozporu s § 11 odst. 3 nemá u sebe během pobytu v Antarktidě originál nebo kopii povolení vydaného ministerstvem nebo jeho úřední překlad do angličtiny nebo originál nebo kopii povolení vydaného jiným státem,

f) poruší některý ze zákazů souvisejících s dovozem geograficky nepůvodních druhů živočichů, rostlin a mikroorganismů do Antarktidy podle § 19 odst. 1, 3 nebo 4,

g) poruší některou z povinností při nakládání s odpadem podle § 20 odst. 1,

h) poruší některý ze zákazů při nakládání s odpadem podle § 20 odst. 3,

i) v rozporu s § 23a nepřijme preventivní opatření,

j) v rozporu s § 23b nevypracuje pohotovostní plán nebo jej neaktualizuje po celou dobu provádění činnosti v Antarktidě,

k) v rozporu s § 23c okamžitě a účinně nezasáhne proti ekologické havárii způsobené její činností nebo bezodkladně neinformuje ministerstvo o ekologické havárii způsobené její činností,

l) v rozporu s § 23d neukončí povolenou činnost, která způsobuje nebo hrozí způsobit nepředvídanou škodu na životním prostředí Antarktidy,

m) v rozporu s § 23h odst. 3 nezabezpečí nebo neudrží finanční zajištění na krytí odpovědnosti podle § 23e a 23f, nebo

n) neumožní prohlídky a kontroly prováděné pozorovateli podle § 26, neposkytne jim součinnost nebo neodkladně neprovede opatření k nápravě pozorovatelem zjištěných nedostatků.“.

38. V § 27 odst. 2 písmeno m) zní:

„m) v rozporu s § 23 odstraní do moře umělé hmoty nebo odpady v oblasti Antarktidy.“.

39. V § 30 odst. 2 se slova „§ 7 odst. 3 písm. e) a“ zrušují.

40. § 31 zní:

„§ 31

Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 8 odst. 4, § 9 odst. 2 písm. i), § 23b a § 26 odst. 4. Ministerstvo může vydat vyhlášku k provedení § 14 odst. 2, § 15 odst. 8 a § 16 odst. 12.“.

41. Část třináctá se včetně nadpisu zrušuje.

Dosavadní část čtrnáctá se označuje jako část třináctá.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Práva a povinnosti založené dosavadními právními předpisy zůstávají zachovány. Řízení zahájená a neskončená do dne nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních předpisů.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2021, s výjimkou ustanovení čl. I bodu 27, které nabývá účinnosti dnem vyhlášení přílohy VI Protokolu ve Sbírce mezinárodních smluv.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. OBECNÁ ČÁST

a) Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Vztahy mezi jednotlivými státy v oblasti Antarktidy a mezinárodní právní postavení tohoto kontinentu reguluje komplex opatření známý jako Antarktický smluvní systém. Ten se skládá mimo jiné ze samotné Smlouvy o Antarktidě, právních aktů přijatých na Poradních shromážděních smluvních stran Smlouvy o Antarktidě a Protokolu o ochraně životního prostředí ke Smlouvě o Antarktidě, který je znám také jako „Madridský protokol“.

Pro Českou republiku vstoupil Madridský protokol v platnost po uložení ratifikační listiny u jeho deponitáře dne 24. září 2004. Ve vnitrostátním právním řádu je problematika upravena zákonem č. 276/2003 Sb., o Antarktidě a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o Antarktidě“), a vyhláškou č. 104/2004 Sb., kterou se provádí zákon o Antarktidě a o změně některých zákonů. Zákon o Antarktidě nabyl účinnosti v roce 2005, nicméně za více než 15 let své účinnosti nebyl nikdy novelizován po obsahové stránce (tzn. novely souvisely např. s přijetím daňového řádu, trestního zákoníku, zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích).

Za tuto dobu byly přijaty dvě změny Madridského protokolu, a to změna přílohy II o ochraně fauny a flóry Antarktidy, která zohledňuje nové poznatky v oblasti antarktické fauny a flóry, a příloha VI o odpovědnosti za ekologické havárie, která je naplněním článku 16 Madridského protokolu a upravuje odpovědnost provozovatelů činností v Antarktidě za ekologické havárie, a dále jejich povinnosti ohledně preventivních a nápravných opatření. Mimoto došlo k přijetí dalších právních aktů, které mají právní účinky a dotýkají se práv a povinností fyzických a právnických osob, a které je nutné implementovat do vnitrostátního právního řádu, aby mohla Česká republika i v budoucnu řádně naplňovat cíle ochrany životního prostředí Antarktidy. Konkrétně se jedná o závazky vyplývající z opatření 4 (2004) o pojištění a pohotovostních plánech pro cestovní ruch a nevládní činnosti v oblasti Smlouvy o Antarktidě a opatření 15 (2009) o vystupování osob z osobních lodí na pevninu v oblasti Smlouvy o Antarktidě.

Hlavním cílem navrhované právní úpravy je uvést příslušnou vnitrostátní právní úpravu do souladu se změnou přílohy II, přílohou VI a dalšími uvedenými právními akty přijatými podle čl. IX odst. 1 Smlouvy o Antarktidě.

V návaznosti na patnáctiletou praxi aplikace zákona o Antarktidě je dalším cílem navrhované právní úpravy upravit systém povolení. V současné době vedle sebe existuje dvojí režim ohlášení a povolení, přičemž by navrhovanou právní úpravou došlo k vytvoření pouze jednotného povolení tak, jako to mají upraveny i jiné smluvní státy

s konzultativním statusem (např. Švédsko nebo Nizozemsko). Tím dojde ke zpřehlednění povolovacího režimu, což umožní lepší orientaci osobám mířícím do Antarktidy a také přispěje k jednoduššímu dohledu nad dodržováním zákona. Každé takové opatření je zvláště důležité u normy upravující regulaci činností na území tak vzdáleném od České republiky. Smluvní strany Smlouvy o Antarktidě si vyměňují zkušenosti s dohledem nad dodržováním svých vnitrostátních předpisů, který je klíčový pro dodržování cílů Madridského protokolu. I proto je žádoucí, aby režim povolení co nejlépe zohledňoval požadavky Madridského protokolu a zároveň byl srovnatelný s vnitrostátními právními úpravami jiných smluvních stran.

Současná ani navrhovaná právní úprava neupravuje vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona (tj. nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru).

b) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava se dotýká především těchto 3 tematických oblastí:

1. Odpovědnost za ekologické havárie
  2. Ochrana fauny a flóry Antarktidy
  3. Regulace cestovního ruchu
1. V souvislosti s neustále rostoucím cestovním ruchem v Antarktidě je na její životní prostředí vyvíjen stále se zvyšující tlak. Po dlouhých vyjednáváních došly smluvní strany Smlouvy o Antarktidě k názoru, že je ochranu životního prostředí Antarktidy třeba posílit. Madridský protokol už sice téma odpovědnosti v obecné rovině upravuje v čl. 16, ale byla potřeba speciální regulace, a proto byla přijata v roce 2005 příloha VI o odpovědnosti za ekologické havárie. Přestože příloha VI doposud nevstoupila v platnost, má se za to, že při změně zákona je žádoucí v něm vymezit rovněž i tuto úpravu, neboť počet smluvních stran s konzultativním statusem, které tuto přílohu schválily, neustále stoupá. Dle čl. IX odst. 4 Smlouvy o Antarktidě vstoupí opatření v platnost po schválení všemi smluvními stranami, které v době přijetí opatření na Poradním shromáždění měly tzv. konzultativní status. Opatření č. 1 (2005), jehož přílohou je příloha VI Protokolu, již schválila nadpoloviční většina daných států. Aby Česká republika dostála svému politickému závazku, který učinila na XXXVI. Poradním shromáždění v r. 2013 za účelem získání tzv. konzultativního statusu, jehož obsahem je úmysl „schválit“ doporučení a opatření, která budou „schválena“ smluvními stranami s konzultativním statusem, je nezbytné, aby upravila svůj vnitrostátní zákon za účelem následného vnitrostátního projednání přílohy VI Protokolu a následnému vyslovení souhlasu s tím, aby byla Česká republika touto přílohou vázána. Skutečnost, že Česká republika získala tzv.

konzultativní status k 1. dubnu 2014, díky němuž může spolu s dalšími 28 státy světa spolurozhodovat o současném a budoucím využívání Antarktidy, a v r. 2019 pořádala Poradní shromáždění, na kterém byla přijata tzv. Pražská deklarace, ve které státy s konzultativním statutem (včetně České republiky) vyjádřily úmysl „schválit“ všechna opatření přijatá Poradním shromážděním, činí tento závazek významným.

Příloha VI o odpovědnosti za průmyslové havárie upravuje ekologické havárie, které se týkají vědeckých výzkumných programů, cestovního ruchu a všech ostatních vládních a nevládních činností v oblasti Smlouvy o Antarktidě. Dále především:

- uvádí potřebné definice základních pojmů,
- v souladu s principem prevence klade důraz na preventivní opatření provozovatelů činností v Antarktidě, která jsou vyžadována smluvními stranami,
- ukládá povinnost provozovatelů vytvořit pohotovostní plán,
- upravuje nápravná opatření, která má provozovatel přijmout při způsobení ekologické škody v důsledku jeho činnosti v Antarktidě,
- zavádí odpovědnost provozovatele za ekologickou havárii a upravuje případné výjimky a omezení této odpovědnosti.

Povinnost přijetí nápravných opatření má při ekologické havárii provozovatel. Tím je fyzická nebo právnická osoba, která organizuje činnosti, jež mají být prováděny v oblasti Smlouvy o Antarktidě. V případě, že by provozovatel nepřijal okamžité a účinné nápravné opatření, čl. 5 odst. 2 přílohy VI vyzývá smluvní stranu tohoto provozovatele a ostatní smluvní strany, aby tento krok učinily za něj. Smluvní strana, která přijala nápravné opatření za provozovatele, může podle čl. 7 přílohy VI podat proti tomuto provozovateli žalobu za odpovědnost podle čl. 6 odst. 1 přílohy VI.

Čl. 6 přílohy VI vymezuje tři případy, kdy provozovatel nepřijme nápravné opatření proti ekologické havárii, která vznikla jeho činností:

- 1) Nápravné opatření je přijato některou ze smluvních stran, pak je provozovatel povinen uhradit této smluvní straně náklady na přijaté nápravné opatření.
- 2) Žádná smluvní strana nepřijala nápravné opatření, pak je provozovatel povinen uhradit finanční částku, která co nejvíce odráží náklady na nápravné opatření, které mělo být přijato, do fondu, který se zřizuje podle čl. 12 přílohy VI a který bude spravovat Sekretariát Smlouvy o Antarktidě. Zde se připouští, aby provozovatel uhradil náklady smluvní straně tohoto provozovatele, která následně uhradí tuto částku do fondu, který se zřizuje podle čl. 12 přílohy VI.
- 3) Specifický je případ, kdy státní provozovatel nepřijme nápravné opatření proti ekologické havárii, která vznikla jeho činností, a ani žádná smluvní strana nepřijala nápravné opatření. Státní provozovatel je pak povinen uhradit náklady na nápravné opatření, které mělo být přijato, do fondu, který se zřizuje podle čl. 12 přílohy VI.

Zde je třeba zmínit, že Česká republika zatím nemá žádného státního provozovatele.

Pro krytí odpovědnosti vyžaduje každá smluvní strana podle čl. 11 přílohy VI, aby její provozovatelé udržovali odpovídající pojištění nebo jiné finanční zajištění (jako je záruka banky nebo podobné finanční instituce).

Vznik ekologické havárie je nejpravděpodobnější hlavně v případě logistiky. Co se týče každoročních českých vědeckých expedicí, jejich logistika prozatím vždy závisela na logistice jiných zemí, např. Argentiny nebo Chile. Z uvedeného vyplývá, že je velmi nepravděpodobné, aby Česká republika musela přijímat nápravné opatření za českého provozovatele, který by ho nepřijal. Navíc, i kdyby k této situaci někdy v budoucnosti došlo, měla by Česká republika vůči provozovateli regres, takže by byl tento provozovatel povinen uhradit jí náklady. Odpovědnost za ekologickou havárii má tedy vždy provozovatel, a to bez ohledu na jeho zavinění. Konkrétní limity pro omezení odpovědnosti, které stanoví příloha VI, budou uvedeny v prováděcím právním předpise.

2. S ohledem na nové poznatky v oblasti ochrany antarktické fauny a flóry byla na mezinárodní úrovni v roce 2009 přijata změna přílohy II o ochraně fauny a flóry Antarktidy. Změny této přílohy jsou spíše menší povahy, které nebudou mít významný dopad. Jedná se zejména o rozšíření ochrany explicitně i na bezobratlé, podrobnější úpravu zavlečení nepůvodních druhů a nemocí nebo zpřesnění vydání povolení pro odběr vzorků pro zoologické zahrady. Dochází také ke zrušení některých dodatků přílohy a k vypuštění zvláštní ochrany všech druhů lachtanů rodu *Arctocephalus*, v souvislosti s čímž je potřeba novelizovat vnitrostátní úpravu, která by v této oblasti neměla být přísnější než mezinárodní úprava. Do budoucna se předpokládá, že bude seznam zvláště chráněných druhů upraven v prováděcí vyhlášce, aby nebylo nutné zákon o Antarktidě znovu novelizovat pouze z tohoto důvodu.
3. Madridský protokol uvádí, že Antarktida je přírodní rezervace, která je zasvěcena míru a vědě. Ostatní činnosti je potřeba regulovat, jelikož smluvní strany mají zájem na tom, aby byl tento křehký ekosystém chráněn. V posledních letech se v Antarktidě extrémně zvýšil cestovní ruch [*International Association of Antarctica Tour Operators* (IAATO) uvádí, že počet turistů byl v sezoně 2014/2015 celkem 36 702, zatímco v sezoně 2018/2019 už 55 489], zvláště na některých lokalitách, přičemž jakákoliv činnost na území Antarktidy má dopady na tamní ekosystémy. Z tohoto důvodu se smluvní strany stále více zabývají touto problematikou a přijímají přísnější regulaci, jelikož primárním cílem Madridského protokolu je všestranná ochrana životního prostředí Antarktidy a závislých a přidružených ekosystémů. Postupem času byly v rámci Antarktického smluvního systému přijaty právní akty, které je potřeba promítnout do zákona o Antarktidě a splnit tak své mezinárodní závazky. Konkrétně se jedná o opatření 4 (2004) o pojištění a pohotovostních plánech pro cestovní ruch a nevládní činnosti v oblasti Smlouvy o Antarktidě a opatření 15 (2009) o vystupování osob z osobních lodí na pevninu v

oblasti Smlouvy o Antarktidě, které uvádí zejména limity vylodování osob. Z toho vyplývá, že jsou tyto právní akty úzce provázané s některými ustanoveními přílohy VI, a proto navrhovaná právní úprava upravuje všechny tyto záležitosti dohromady. V současné době nemáme informace o tom, že by do Antarktidy mířilo větší množství českých turistů, nicméně toto nelze do budoucnosti zcela vyloučit, a proto je v souladu s principem prevence úprava turistického ruchu důležitá.

Průřezovou oblastí, kterou navrhovaná právní úprava novelizuje v návaznosti na více než patnáctiletou praxi aplikace zákona, je systém povolení pro provádění činnosti v Antarktidě. V současné době vedle sebe existuje ohlášení a povolení. V souladu s principem vyjádřeným v čl. 2 odst. 2 písm. d) Legislativních pravidel vlády, je třeba tento systém zpřehlednit a zjednodušit a zároveň tím přiblížit český zákon o Antarktidě vnitrostátním právním úpravám některých jiných smluvních států s konzultativním statutem, které jsou zároveň členským státem EU (např. Švédsko nebo Nizozemsko), které mají také pouze jednotný systém povolení. Pokud bude právní úprava systému povolení odrážet zkušenosti z praxe a upravena do jednotného povolení, zlepší se tím i jeho vymahatelnost. Další novelizovanou průřezovou oblastí je dále nakládání s odpady, kde dochází k určitému zpřesnění a k lepší adaptaci příslušných ustanovení Madridského protokolu.

Navrhovaná právní úprava neupravuje vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona (tj. nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru). Lze proto konstatovat, že právní úprava, jež je obsažena v návrhu novelizovaného právního předpisu, nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace. Z hlediska principů rovnosti žen a mužů je návrh právních opatření neutrální, neboť navrhovaná regulace nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost žen a mužů a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky.

c) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Navrhovanou právní úpravu je potřeba přijmout hlavně z toho důvodu, že je nutné implementovat do vnitrostátního právního řádu České republiky výše zmíněné změny přílohy II, přílohu VI a další právní akty přijaté v rámci Smlouvy o Antarktidě. Tyto mezinárodněprávní normy nejsou samovykonatelné, neboť obsahují pravidla, která nelze bez dalšího použít jako vnitrostátní právní normu, a proto je nutné stávající právní úpravu novelizovat. Navíc je Česká republika jedním ze smluvních států, které mají tzv. konzultativní status. Těchto států je v současnosti pouze 29 a patří mezi ně např. USA, Rusko, Čína, Indie, Brazílie, Spojené království, Francie nebo Německo. Takové státy mají hlasovací právo a tím mohou zásadně ovlivňovat veškeré antarktické záležitosti. Z tohoto důvodu je přijetí navrhované právní úpravy (a ratifikace změn přílohy II a přílohy VI) klíčová.

d) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem a právním řádem České republiky ve smyslu čl. 112 Ústavy, zejména s ústavním zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a usnesením předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky.

Návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a jeho obsah neporušuje ústavní principy rovnosti v právech a zákazu retroaktivity. Návrh zvolené úpravy respektuje ústavní principy Listiny základních práv a svobod.

Navrhovaná právní úprava nijak nesnižuje práva dotčených subjektů a nejsou jí diskriminovány žádné specifické skupiny adresátů právních norem, respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a není v rozporu s nálezy Ústavního soudu České republiky.

e) Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předpisy Evropské unie a jiné prameny práva EU se na danou oblast nevztahují.

f) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, včetně Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie a Smlouvy o Antarktidě a Protokolu, a není tedy v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodních smluv ani obecně uznávaných zásad mezinárodního práva.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a jejími protokoly, jakož i s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva. Na základě navrhované právní úpravy budou ukládány dostatečně předvídatelné sankce. Tyto sankce budou ukládány a vymáhány standardním způsobem prostřednictvím procesu, který zajišťuje všechna práva vyplývající z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

g) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Z hlediska nároků na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nepředpokládáme zásadní hospodářské a finanční dopady. Administrativní zajištění právní úpravy proběhne v rámci stávajících služebních a pracovních míst na Ministerstvu životního prostředí. Právní úprava, která má být novelizována, se reálně dotýká pouze omezeného okruhu osob, zejména vědeckých expedic, případně můžeme do budoucna uvažovat o turistických výpravách.

Při způsobení ekologické havárie má provozovatel povinnost přijmout nápravná opatření. Pokud by ho nepřijal okamžitě a účinně, příloha VI vyzývá smluvní strany, aby nápravné opatření přijaly za něj. Situace, kdy by Česká republika musela přijímat toto nápravné opatření, je velmi nepravděpodobná vzhledem k tomu, že Česká republika zatím nemá žádného státního provozovatele a české vědecké expedice byly prozatím vždy závislé na logistice jiných zemí, jako je např. Argentina nebo Chile. I kdyby došlo k situaci, že by Česká republika přijímala nápravné opatření za jejího provozovatele, tento provozovatel by byl povinen jí náklady uhradit.

Naopak vliv na příjmovou stránku státního rozpočtu představuje skutečnost, že lze při nesplnění povinností podle zákona o Antarktidě uložit pokutu dle stanovených hranic, která je podle § 6 odst. 1 písm. q) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, příjmem státního rozpočtu.

Navrhovaná právní úprava nevyvolává zásadní dopady na podnikatelské prostředí, ani sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel.

Dopady na životní prostředí jsou pozitivní, jelikož bude zajištěna lepší ochrana životního prostředí Antarktidy.

h) Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nemá žádné negativní dopady ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů. Navrhovaný zákon je v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Návrh zákona nezvyšuje množství zpracovávaných osobních údajů ani nemění způsob nakládání s nimi.

i) Zhodnocení korupčních rizik

Dopady jednotlivých novelizačních bodů nemají potenciál korupčních rizik.

j) Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona nemá dopady na bezpečnost nebo obranu České republiky. Zmíněný návrh nezasahuje do problematiky resortů Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany a ani se na žádný právní předpis související s obranou a bezpečností státu neodvolává.

2. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K bodu 1

Formální úprava vzešlá z požadavku mezirezortního připomínkového řízení.

K bodu 2

Do ustanovení § 2 vymežujícího základní pojmy se vkládají nové definice pojmů v souvislosti s implementací definic z čl. 2 Přílohy VI Madridského protokolu.

K bodu 3

Formální úprava vzešlá z požadavku mezirezortního připomínkového řízení.

K bodu 4

Nové ustanovení § 3 odst. 5 zakazuje provozovateli organizovat vystupování osob na pevninu z plavidel přepravujících více než 500 cestujících. Pro vystupování osob na pevninu v Antarktidě z plavidel přepravujících nejvíce 500 cestujících stanoví ustanovení pro provozovatele další povinnosti. Ustanovení je implementací opatření 15 (2009) o vystupování osob z osobních lodí na pevninu v oblasti Smlouvy o Antarktidě.

K bodu 5

Navrhuje se zrušit § 6 a § 7 včetně nadpisu a poznámek pod čarou upravující ohlášení, a to vzhledem k nové úpravě vydávání jednotného povolení. V současné době vedle sebe existuje dvojí režim ohlášení a povolení, kdy lze některé činnosti v Antarktidě provádět pouze na základě ohlášení Ministerstvu životního prostředí.

K bodu 6

Nové znění § 8 souvisí se změnou úpravy povolení, kdy se navrhuje režim jednotného povolení tak, jako to mají upraveny i jiné smluvní státy s konzultativním statutem (např. Švédsko nebo Nizozemsko). Veškerá činnost českých osob bude moci být prováděna pouze na základě povolení vydaném Ministerstvem životního prostředí na žádost. Nově bude Ministerstvo životního prostředí projednávat vydání všech povolení s Ministerstvem zahraničních věcí.

K bodu 7

Změna reaguje na požadavky práce, kdy je třeba co nejrychleji kontaktovat české osoby v Antarktidě.

K bodu 8

Změna § 9 odst. 2 písm. f) souvisí se změnou znění § 8.

K bodu 9

Do ustanovení § 9 odst. 2 vymezujícího náležitosti, které musí obsahovat žádost o povolení, se přidává pohotovostní plán a plán nakládání s odpady v souvislosti s lepší adaptací čl. 8 Přílohy III (v případě plánu nakládání s odpady) a čl. 15 (v případě pohotovostního plánu) Madridského protokolu.

K bodu 10

Navrhovaná úprava znění § 9 odst. 3 písm. d) spočívající v přidání lékařské péče a evakuace v Antarktidě mezi případy, na které má být zaručena náhrada nákladu dokladem o uzavření pojistné smlouvy nebo dokladem o vytvoření dostatečné finanční rezervy, souvisí s implementací opatření 4 (2004) o pojištění a pohotovostních plánech pro cestovní ruch a nevládní činnosti v oblasti Smlouvy o Antarktidě. Přidání nákladů na nápravná opatření vyplývající z odpovědnosti za ekologické havárie souvisí s implementací čl. 11 Přílohy VI Madridského protokolu.

K bodu 11

Změny v § 10 odst. 2 jednak doplňují chybějící odkaz na zjišťovací řízení podle § 14, jednak souvisí se zrušením původního § 7 odst. 9, které ukládalo českým osobám povinnost předložit Ministerstvu životního prostředí do 30 dnů od ukončení činnosti v Antarktidě závěrečnou zprávu o průběhu pobytu v Antarktidě. Obdobná povinnost má být nyní upravena v tomto ustanovení z důvodu lepší systematiky zákona.

K bodu 12

Ustanovení § 10 odst. 3 a 4 zakotvuje specifické požadavky pro povolování některých druhů činností, jako je zasahování do populací nebo stanovišť geograficky původních rostlin a živočichů v Antarktidě, odběr zvláště chráněných antarktických druhů a dovoz geograficky nepůvodních druhů rostlin, živočichů a mikroorganismů.

K bodu 13

V § 10 odst. 5 se z důvodu zjednodušení procesu vydávání povolení a pro nadbytečnost zrušuje, že Ministerstvo životního prostředí zabezpečí překlad povolení i do francouzského jazyka.

K bodu 14

Z důvodu lepší systematiky zákona se § 10 odst. 6 ruší a v obdobném znění se navrhuje úprava § 11 odst. 3.

K bodu 15

Změna § 11 odst. 1 souvisí se zavedením režimu jednotného povolení. Namísto zákazu povolené činnosti by mělo dojít ke změně nebo zrušení původního povolení.

K bodu 16

Vypuštění odstavce souvisí se zavedením režimu jednotného povolení a se změnou provedenou v § 11 odst. 1.

K bodu 17

Změna § 11 odst. 2 souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 18

Vypuštění věty poslední souvisí s celkovou úpravou § 11 odst. 2.

K bodu 19

Ustanovení § 11 odst. 3 upravuje obdobně povinnost, která byla dříve upravena v § 10 odst. 4 a souvisí s lepší systematikou zákona.

K bodu 20

Změna § 12 souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 21

Změna reaguje na zavedení režimu jednotného povolení.

K bodu 22

Změna souvisí s úpravou systematiky zákona a zavedením jednotného povolení. Ustanovení týkající se povolování některých činností byla přesunuta do § 8 a § 10 odst. 3.

K bodu 23

Změna § 19 souvisí s implementací čl. 4 změněné Přílohy II Madridského protokolu.

K bodu 24

Vložení nového písm. g) souvisí s lepší adaptací čl. 8 Přílohy III Madridského protokolu.

K bodu 25

Změna § 21 souvisí se změnou § 19 a zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 26

Nové znění § 23 souvisí s lepší adaptací čl. 5 Přílohy IV Madridského protokolu.

K bodu 27

Vložení nové části osmé týkající se odpovědnosti za ekologické havárie souvisí s implementací Přílohy VI Madridského protokolu a opatření 4 (2004) o pojištění a pohotovostních plánech pro cestovní ruch a nevládní činnosti v oblasti Smlouvy o Antarktidě. Zvláštní práva čerpání uvedená v § 23h jsou definována Mezinárodním měnovým fondem, viz https://www.imf.org/external/np/fin/data/rms_fiv_e.aspx.

K bodu 28

Změna § 24 písm. a) souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 29

Změna § 24 písm. b) souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 30

Změna § 24 písm. c) souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 31

Úprava zohledňuje výsledky Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací (usnesení vlády č. 287 ze dne 26. 3. 2008). MŽP od roku 2012 není poskytovatelem účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Rok 2008 byl posledním rokem, kdy MŽP mohlo vyhlásit veřejnou soutěž ve výzkumu, vývoji a inovací. Ke konci roku 2011 byly ukončeny všechny výzkumné projekty a výzkumné záměry, u kterých bylo MŽP poskytovatelem. Současná legislativa výzkumu, vývoje a inovací umožňuje MŽP disponovat institucionálními prostředky na dlouhodobý rozvoj výzkumných koncepcí výzkumných organizací v resortu MŽP. Vliv MŽP na účelové financování výzkumu je uplatňován prostřednictvím programů aplikovaného výzkumu Technologické agentury ČR. Výzkumné projekty v Antarktidě se zabývají převážně základním a v menší míře i aplikovaným výzkumem.

K bodu 32

Ustanovení zpřesňují součinnost mezi ministerstvem a MZV.

K bodu 33

Vzhledem k tomu, že existují i jiné mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána a které obsahují povinnost spolupráce, a mohou se vztahovat i na oblast Antarktidy, případně jiné mezinárodní smlouvy, které se sjednávají, nepovažuje se za vhodné omezit informační povinnost pouze vůči předepsaným mezinárodním smlouvám. Současně doplňují slova „Poradní shromáždění“, neboť to je primární fórum, na kterém Ministerstvo zahraničních věcí informuje o českých činnostech v Antarktidě. Zároveň bylo vypuštěno slovo „Výboru“, neboť toho se účastní zástupci Ministerstva životního prostředí. Vypuštění je komplementární k navrženému doplnění podle bodu 31.

K bodu 34

Název části je změněn tak, aby odpovídal terminologii platného přestupkového práva.

K bodu 35

Ustanovení je zobecněno tak, aby pozorovatelem mohla být osoba ve služebním nebo pracovněprávním vztahu k ministerstvu či Ministerstvu zahraničních věcí.

K bodu 36

Ustanovení reaguje na nezbytnost právního zakotvení obsahu zvláštního průkazu provozovatele.

K bodu 37

Přestupky jsou doplněny o skutkové podstaty vztahující se k porušení nových povinností na úseku odpovědnost za ekologické havárie. Reagují také na zakotvení nových zákazů (§ 3 odst. 5, § 19 odst. 3 a 4).

K bodu 38

Přeformulování skutkové podstaty přestupku spojené s úpravou textu § 23.

K bodu 39

Změna § 30 odst. 2 souvisí se zavedením režimu jednotného povolení.

K bodu 40

Ustanovení zmocňuje ministerstvo k provedení zákonné právní úpravy.

K bodu 41

Část třináctá, která se týká změny již zrušeného zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích vybíraných správními orgány České republiky, se pro nadbytečnost zrušuje. Poplatky jsou upraveny v položce 15 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

K čl. II

Jednou z hlavních navrhovaných změn je odstranění dvojího režimu ohlašování a povolování činností vykonávaných na území Antarktidy a zavedení jednotné povinnosti mít povolení pro jakoukoli činnost zde provozovanou. Návrh proto zakotvuje přechodné ustanovení, kterým je upraven vztah stávající právní úpravy umožňující některé činnosti vykonávat v Antarktidě pouze na základě jejich ohlášení k výše uvedené navrhované změně.

K čl. III

Účinnost je navrhována k 1. červenci 2021 a odložení účinnosti pak u ustanovení, která implementují přílohu VI Protokolu, která prozatím nevstoupila v platnost, a proto nebyla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv. Nadpoloviční většina smluvních stran s konzultativním statutem ji nicméně již schválila.

V Praze dne 21. září 2020

Předseda vlády:
Ing. Andrej Babiš v.r.

Ministr životního prostředí:
Mgr. Richard Brabec v.r.